

INDIFFERENTE THERAPIE XEROSIS CUTIS BIJ OUDEREN

KASIA HUISMAN
HOOFD OPLEIDING&INNOVATIE

1

- Hoofd opleiding & innovatie
- docent,
- wondexpert,
- dermatologie verpleegkundige,
- Redacteur NTVW

2

HUD BIJ OUDEREN

3

HUD BIJ OUDEREN

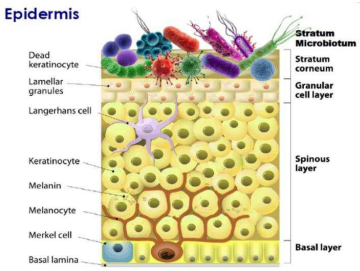
- DUN: epidermis wordt dunner (vernieuwing oudere huid gemiddeld 60 in plaats van 28 dagen)
- KWETSBAAR: vermindering van bloedvaten in dermis
- SLAAP: vermindering van bindweefsel (collageen) en elastine vezels
- GEELIG: solare elastose (UV straling)
- DROOG: vermindering van aantal talg- en zweetklieren (ook afname functie talg- en zweetklieren)

4

PH EN ZUURMANTEL

- De zuurmantel bestaat uit zweet, talg en huidschilfers.
- Zorgt voor het beschermen van de huid tegen kou, warmte, bacteriën en het binnendringen van schadelijke stoffen.
- De PH waarde van de huid ligt rond de.....?

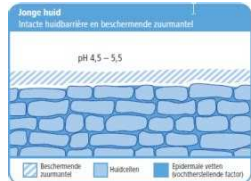
[Micro-organismen en Prebiotica - PH-14](https://micro-organismen-en-prebiotica-ph-14)

5

PH EN ZUURMANTEL

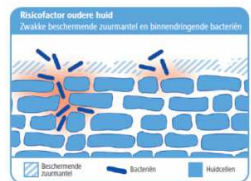
Jonge huid
Sterke huidbarrière en beschermende zuurmantel

pH 4,5 - 5,5

Beschermende zuurmantel
 Huidbolten
 Epidermale vetten (soortbepalende factor)

Risicofactor oudere huid
Zwakke beschermende zuurmantel en binnendringende bacteriën

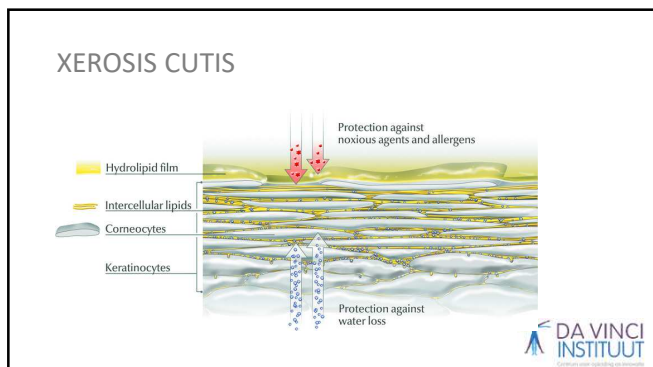
Beschermende zuurmantel
 Bacteriën
 Huidbolten

Wat is de pH-waarde? De pH-waarde geeft aan of een vloeistof zuur, neutraal of basisch is. Water met een pH-waarde van ongeveer 7 is neutraal. Waarden onder dit punt worden zuur genoemd. Waarden boven dit punt zijn basisch.

Hartmann-academia.nl

6

7

INDIFFERENTE MIDDELEN

Een indifferente crème of zalf is een huidverzorgend product zonder een actief bestanddeel. Geen geneesmiddel dus, maar "pure" huidverzorging.

Indifferente huidverzorgende producten onderscheiden zich van cosmetica door hun relatief 'eenvoudige' samenstelling.

Het bedrag dat u bij de apotheek voor een receptmedicijn betaalt, bestaat uit 2 onderdelen. De kosten van het medicijn zelf en een vergoeding voor de dienstverlening van de apotheek (+/- 6 euro)

DA VINCI INSTITUUT

8

MEESTAL NIET VERGOED

- VGZ vergoedt alleen indifferente zalven en crèmes die:
 - staan opgenomen in het FNA (Formularium der Nederlandse Apothekers)
 - farmacotherapeutisch gebruikt worden bij een chronische huidaandoening volgens de vigerende farmaceutische behandelrichtlijnen van de beroepsgroep
 - Alle overige indifferente zalven en crèmes komen in principe niet voor vergoeding in aanmerking. Ook zalven en crèmes voor cosmetische toepassingen worden niet vergoed.

DA VINCI INSTITUUT

9

WAT SMEREN?

nat, weinig nat, droog, erg droog

vochtige omslagen

schudmengsel

crème

zalfolie, ZOK-zalf, zalfpasta

zalf

vet, olie

poeder

zalf

vetzalf

oliezalf

zalfolie

zalfpasta

zalfcrème

DA VINCI INSTITUUT

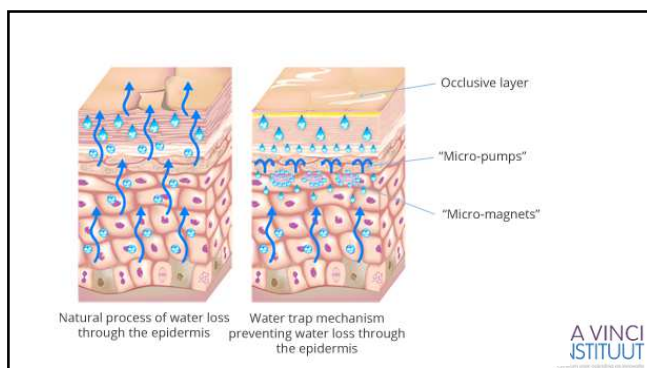
10

INDIFFERENTE THERAPIE: WERKING

- Dekken, afhankelijk van het percentage vaseline, de droge huid af waardoor de huid minder water verliest via verdamping.
- De waterbevattende verkoelende 'zalven' (w/o) werken tevens verkoelend door verdamping van de waterfase uit de 'zalf' direct na aanbrengen. De vette bestanddelen blijven achter op de huid.

DA VINCI INSTITUUT

11

12

INDIFFERENTE THERAPIE: EFFECT

- **Oplossingen, (hydro)gels, schudsels:**
 - indrogend;
 - verkoelend;
 - jeukstillend.
- **Crèmes (o/w), smeersels:**
 - verzachtend;
 - beschermend.

www.farmacotherapeutischkompas.nl

13

INDIFFERENTE THERAPIE: EFFECT

- **Vette crèmes, 'zalven' (w/o) en vette zalven:**
 - (sterke) hydratatie van de droge huid;
 - afdekkend;
 - verzachtend;
 - beschermend;
 - verkoelend (waterbevattende 'zalven').
- **Pasta's (met zinkoxide):**
 - indrogend;
 - beschermend;
 - afdekkend (zinkoxidepasta);
 - verkoelend (ZOK-zalf).

www.farmacotherapeutischkompas.nl

14

COSMETICA

- **Kan bevatten:**
 - Parabenen (conserveringsmiddelen) allergie, irritatie
 - Ftalaten (kleur en geur stabiliseren) irritatie, hormoon verstorende werking
 - PEG (polyethyleen glycol) mogelijk hormoon verstorende werking
 - SLS (Sodium Lauryl Sulfate) reinigende werking van cosmetica; irritatie, uitdroging van de huid

15

COSMETICA

16

KERN

- **De keuze** van het vehiculum hangt af van *vochtigheid, oppervlak en locatie* van de dermatose. In het algemeen geldt: **droog op droog, nat op nat.**
- Bij droge dermatosen gaat de voorkeur uit naar een vetcrème. Bij zeer droge huid: een zalf.
- Op een ietwat vochtige huid dient men een 'vochtig vehiculum' (crème) voor te schrijven.
- Zeer vochtige dermatosen moet men behandelen met een vochtig verband (fysiologisch zout of leidingwater).

17

KERN

- Crèmes kunnen wel worden gebruikt op droge gebieden waar transpiratie voorkomt (oksel, liezen).
- Zalven voorkomen het onttrekken van vocht aan de huid en zijn daarom te verkiezen bij een droge huid.
- Zinkoxide ZOK-zalven resulteren in een witverkleuring die het zicht op de genezingsstoestand van de huid voor een groot deel ontnemt.
- Onthouden: goede ervaring vergroot therapietrouw.

18

ZIN OF ONZIN: ANTI-DECUBITUS CREME

19

ZIN OF ONZIN: ANTI-DECUBITUS CREME

▪ AD Crème (Anti-Decubitus crème) is geschikt voor de geprikkelde, rode en gevoelige huid. Het beschermt de huid tegen de inwerking van vocht en irriterende stoffen. Dit maakt de crème bijzonder geschikt voor de **behandeling** en verzorging van doorligplekken/**doorligwonden** bij onder andere bedlegerige patiënten.

▪ Dit product wordt geadviseerd als basis huidverzorging. Het kan de **medicinale behandeling** ondersteunen maar niet vervangen.

20

WAT SMEREN?

- Veel jeuk
- Papels
- Blaasje
- Gegroepeerd op de linker bil
- Uitlopend richting heup

21

WAT SMEREN?

- Herpes zoster
- Zinkolie
- Lotio alba

22

WAT SMEREN?

- Xerosis cutis
- Jeuk vooral s 'nachts
- Fijne schilfering

23

WAT SMEREN?

▪ Op recept:	▪ Cosmetica industrie:
▪ Vaselinecetomacrogolcrème	▪ Eucerin
▪ Vaseline carbomeer crème	▪ Bepanthen
▪ Cetomacrogolcrème met 10% glycerol	▪ Vaseline intensive care
▪ Lanettezalf FNA	▪ Balneum
▪ Koelzalf met 20% vaseline	▪ Zwitsal
	▪ Uierzalf

24

WAT SMEREN?

- Craquelé eczeem
- Onderbenen
- Fissuren
- Schilfering

25

WAT SMEREN

- Vette basis kiezen:
- R/ vaseline/paraffine aa (eventueel HCA 1%, of TAC 0.1% in propyleenglycol 10% toevoegen).
- R/ cremor cetomacrogolis/vaseline album aa.
- R/ Hydrocortisonzalf of triamcinolonzalf FNA.
- R/ Cutivate zalf, Elocon zalf.
- Indifferenten middelen 1 uur na het smeren met corticosteroiden.

26

WAT SMEREN?

- Xerosis cutis
- Lymfoedeem
- Hyperkeratose
- Fibrosing van huid

27

WAT SMEREN?

- Opstapeling van schilfers verwijderen (zoete olie, bv. Debrisoft)
- Huid vetten 2x dgs
- Gebruik zalven, bv Bepanthen, Lanette, Eucerin, Cetomacrogol,
- De huid regelmatig wassen om de resten van de zalven verwijderen

28

WAT SMEREN?

- Xerosis cutis
- Veneuze insufficiëntie
- Hypostatisch eczeem
- Ulcus in atrofie blanche
- Therapeutische kousen

29

WAT SMEREN?

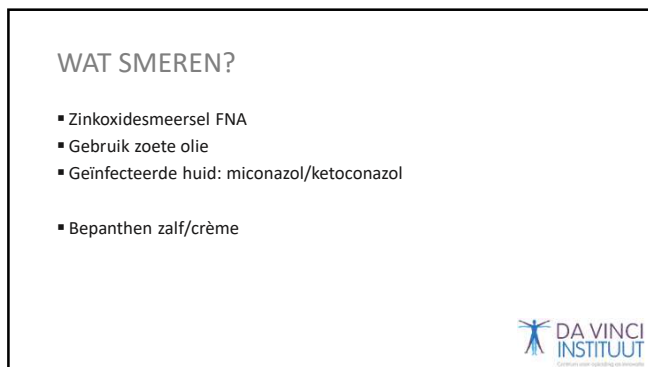
- Geen zalven onder de elastische kousen (Bepanthen lotion, Eucerin ph5, Aloë Vera gel)

30

31

32

33

34

35

36

WAT SMEREN?

- Impetigo
 - Atopisch eczeem
 - Impetiginisatie
- Bij beperkte impetiginisatie van eczeem wordt de anti-eczeemtherapie in eerste instantie geïntensiveerd.
- Wanneer de behandeling van het eczeem niet tot verbetering leidt, wordt eerst één week met fusidinezuur behandeld, waarna weer met de anti-eczeemtherapie wordt begonnen.

37

WAT SMEREN?

38

39